

ARCUS – ŠPECIALIZOVANÉ ZARIADENIE A ZARIADENIE PRE SENIOROV

Skladná 4, 040 01 Košice
v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja

Výročná správa o činnosti a hospodárení poskytovateľa sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja za rok 2017

Košice máj 2018

OBSAH

1. Identifikácia poskytovateľa sociálnych služieb	3
2. Prevádzkové podmienky poskytovateľa sociálnych služieb.....	5
3. Štruktúra prijímateľov sociálnych služieb.....	6
4. Prehľad sociálnych služieb vykonávaných v priebehu roka 2017.....	8
5. Personálne zloženie a organizačná štruktúra poskytovateľa sociálnych služieb.....	21
6. Financovanie sociálnych služieb.....	22
7. Vízia a ciele zariadenia ARCUS.....	28

1. IDENTIFIKÁCIA POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Názov organizácie	ARCUS – Špecializované zariadenia a zariadenie pre seniorov
Sídlo	Skladná 4, 040 01 Košice
Právna forma	Rozpočtová organizácia
Zriaďovateľ	Košický samosprávny kraj
IČO	35538562
Štatutárny zástupca	Ing. Juraj Briškár
Forma sociálnej služby	Celoročná pobytová Ambulantná
Druhy poskytovanej sociálnej služby	1. Špecializované zariadenie (ŠZ) 2. Zariadenie pre seniorov (ZpS)
Prijímatelia sociálnej služby	Dospelí občania so zdravotným postihnutím Seniori
Kapacita zariadenia	Celoročná pobytová forma 220 miest celkom Ambulantná forma 10 miest celkom
Kapacita (k 31.12.2017)	ŠZ: 140, ZpS: 80, Ambulantná forma v ŠZ: 10
Predmet činnosti	odborné činnosti – pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ošetrovateľská starostlivosť, fyzioterapeutická činnosť obslužné činnosti - ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva d'alšie činnosti - úschova cenných vecí, záujmová činnosť, individuálne a skupinové terapie – muzikoterapia, arteterapia, ergoterapia, biblioterapia, canisterapia, zabezpečovanie spirituálnych potrieb, tréning pamäti, validácia, reminiscenčná terapia
Kontakty	www.arcuskosice.sk Tel.: + 421 55 7292491 (ústredňa) + 421 55 7292493 (riaditeľ) E-mail: sekretariat@arcuskosice.sk

ARCUS je špecializované zariadenie a zariadenie pre seniorov v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja s poskytovaním sociálnych služieb pre seniorov, osoby vyššieho veku a pre ľudí s Alzheimerovou a Parkinsonovou chorobou v regióne košického kraja.

Zariadenie ARCUS bolo zriadené 1.8.2001 Krajským úradom v Košiciach ako Domov dôchodcov s kapacitou 200 miest. Od 1.7.2002 sa stal zriaďovateľom Domova dôchodcov a domova sociálnych služieb Košický samosprávny kraj (KSK). Od 1.1.2013 došlo v zariadení ARCUS k ukončeniu poskytovania sociálnej služby v domove sociálnych služieb a tým aj k zmene názvu zariadenia na ARCUS - Špecializované zariadenie a zariadenie pre seniorov. V zariadení sa poskytuje sociálna služba celoročnou pobytovou formou pre 220 prijímateľov sociálnej služby a ambulantnou formou v špecializovanom zariadení pre 10 prijímateľov sociálnej služby. Zariadenie má právnu subjektivitu a ako rozpočtová organizácia je napojené na rozpočet KSK v Košiciach.

PREDMET ČINNOSTI ORGANIZÁCIE A CIEĽOVÉ SKUPINY

Predmetom činnosti je poskytovanie sociálnych služieb na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku. Zariadenie ARCUS – ŠZ a ZpS poskytuje odborné činnosti (ošetrovateľskú starostlivosť, sociálnu rehabilitáciu, sociálne poradenstvo a pod.), obslužné činnosti (ubytovanie, stravovanie, pranie a pod.) a ďalšie činnosti v súlade so zákonom č. 448/2008 Z.z o sociálnych službách v znení neskorších predpisov zamestnancami s požadovanou kvalifikáciou.

V špecializovanom zariadení sa poskytuje **sociálna služba fyzickej osobe**, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej V podľa prílohy č.3 zákona a má zdravotné postihnutie, ktorým je najmä Alzheimerova choroba, Parkinsonova choroba, vývinová porucha, skleróza multiplex, schizofrénia, demencia rôzneho typu etiológie, hluchoslepotu, AIDS alebo organický psychosyndróm ťažkého stupňa.

Ambulantná forma sociálnej služby v špecializovanom zariadení vytvára podmienky na aktivizáciu človeka, počas ktorej ho zapája do tvorivých činností, pomáha rozvíjať motorické, kognitívne, komunikačné, sociálne a osobnostné kompetencie. Okrem iného zabezpečuje aj záujmovú činnosť formou čítania, počúvania hudby, prechádzok po okolí, hrania spoločenských hier a iných aktivít, po ukončení ktorých sa prijímateľ tejto formy sociálnej služby vracia do známeho domáceho prostredia.

V zariadení pre seniorov sa poskytuje **sociálna služba fyzickej osobe**, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej IV alebo fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebuje z iných vážnych dôvodov.

Zariadenie ARCUS – ŠZ a ZpS poskytuje pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálnu rehabilitáciu, ošetrovateľskú starostlivosť, pomoc pri hospodárení s peniazmi, podporu pri organizovaní času, podporu pri zapojení sa do

spoločenského a pracovného života, podporu rozvoja osobných záujmov, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva, zabezpečuje pracovnú terapiu a záujmovú činnosť a utvára podmienky na prípravu stravy, výdaj stravy, vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny, vzdelávanie, výchovu, úschovu cenných vecí.

Štatutárnym orgánom zariadenia ARCUS – ŠZ a ZpS je riaditeľ, ktorého vymenúva a odvoláva Zastupiteľstvo KSK. Zariadenie ARCUS – ŠZ a ZpS hospodári s majetkom vo vlastníctve KSK, ktorý mu bol zverený na plnenie jeho činnosti. Vo vzťahu k iným právnickým a fyzickým osobám vystupuje ako správca a užívateľ tohto majetku.

Zariadenie ARCUS – ŠZ a ZpS je od r.2014 Kontaktným miestom v pre ľudí s Alzheimerovou chorobou a ich rodiny a v r. 2015 bolo zaradené medzi Info body Slovenskej Alzheimerovej spoločnosti. Poslaním info bodu SAS je: poskytnúť pomoc rodine, ktorá sa stará o člena s Alzheimerovou chorobou v domácom prostredí formou informačných materiálov o Alzheimerovej chorobe, distribuovať informačné letáky do rodín dotknutých Alzheimerovou chorobou, sprostredkovať užitočné rady a informácie do týchto rodín.

V októbri 2016 zariadenie ARCUS v spolupráci s Občianskym združením začalo organizovať pravidelné stretnutia *podpornej skupiny príbuzných a opatrovateľov ľudí s Alzheimerovou chorobou*. Cieľom podpornej skupiny je okrem získavania užitočných informácií aj poskytovanie emocionálnej podpory príbuzným a opatrovateľom, vzájomná výmena skúseností a nachádzanie nových riešení problémov pri starostlivosti o človeka s Alzheimerovou chorobou.

2. PREVÁDZKOVÉ PODMIENKY POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Objekt a areál je situovaný v širšom centre mesta, v Mestskej časti Košice – Juh. Aj napriek polohe centra je prostredie v ktorom sa zariadenie nachádza tiché, mimo rušnej komunikácie a tým sú vytvorené optimálne podmienky na pokojné prostredie, na kontakt s celomestským spoločenským životom, integráciou.

Budova zariadenia je šesťpodlažná. Ubytovacia časť na 1. až 5. podlaží pozostáva z rovnej časti, kde sa nachádza 11 - dvojposteľových izieb a úskokovej časti, kde je 9 - dvojposteľových izieb. Každá izba je vybavená uniformným zariadením, predsieňou, vlastným hygienickým zázemím, balkónom. V záujme adaptácie si prijímatelia sociálnej služby môžu interiér vybaviť bytovými doplnkami a elektrospotrebičmi.

Na 6. podlaží sa nachádza 18 – jednoposteľových izieb a 1 dvojlôžková izba pre manželský pár. Izby sú nadštandardne vybavené, sú tu vstavané skrine, kuchynská linka vybavená zabudovanými elektrospotrebičmi ako chladnička, mikrovlnka, varná konvica, polohovateľná posteľ. Zariadenie nemá charakter nemocničného prostredia, spĺňa všetky podmienky poskytovania pomoci pri

životne nevyhnutných dôležitých úkonov. Pocit väčšej istoty a bezpečnosti dodáva občanom aj signalizačné prepojenie s centrálnym panelom v ošetrovni na každom podlaží, ktoré je možné využiť kedykoľvek, zvlášť pri náhlych príhodách a nevoľnosti.

Spoločné priestory sú riešené veľkoryso s možnosťami využitia k spoločensko – kultúrnym aktivitám jednotlivcov a skupín. Priestrannosť, svetlosť, vzdušnosť priestorov zariadenia, ako aj veľká záhrada so svojou relaxačnou funkciou, sú pozitívom pre celkovú psychoklímu prijímateľov sociálnych služieb v zariadení ARCUS.

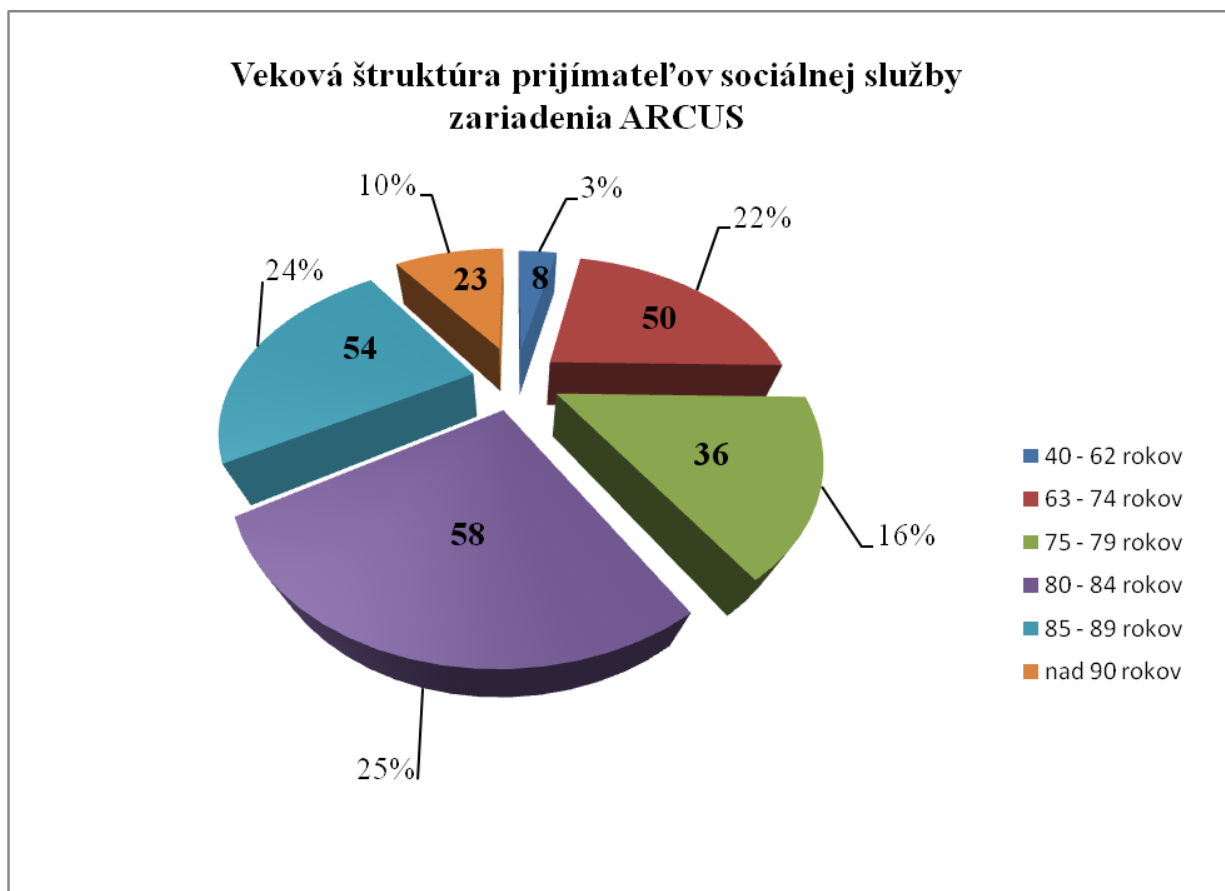
3. ŠTRUKTÚRA PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Zariadenie poskytovalo k 31.12.2017 starostlivosť 229 prijímateľom sociálnych služieb celoročnou pobytovou formou a 13 prijímateľom sociálnej služby v špecializovanom zariadení ambulantnou formou. Bližšiu štruktúru klientov podľa veku a počtu prijímateľov SS podľa jednotlivých druhov uvádzajú Tabuľky č. 1-2 a ich grafické zobrazenie.

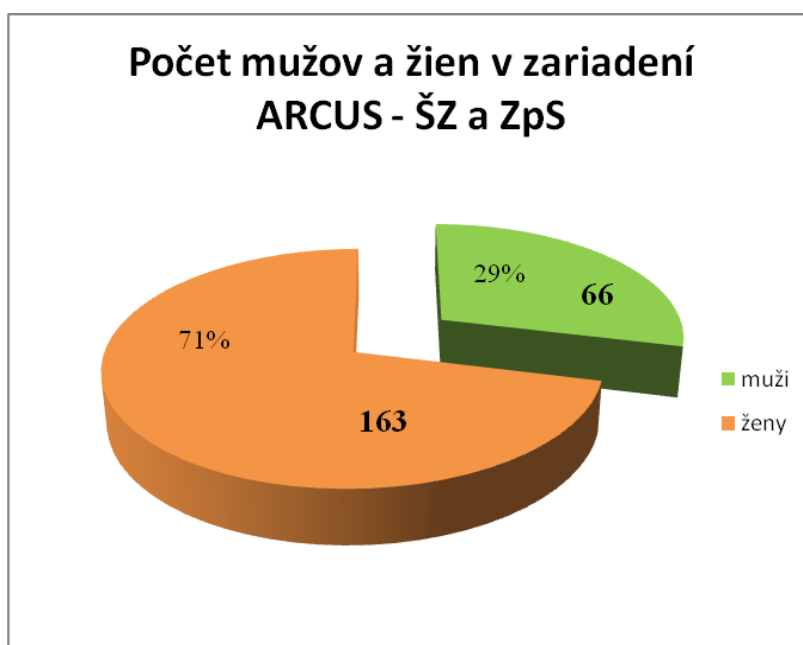
Tab. č. 1: Veková štruktúra prijímateľov sociálnej služby zariadenia ARCUS k 31.12.2017

Vek	Počet	% z celkového počtu
40 - 62 rokov	8	3
63 - 74 rokov	50	22
75 - 79 rokov	36	16
80 - 84 rokov	58	25
85 - 89 rokov	54	24
nad 90 rokov	23	10
Spolu	229	100

Graf č. 1 Veková štruktúra prijímateľov sociálnej služby zariadenia ARCUS k 31.12.2017

Graf č.2 Počet mužov a žien v zariadení ARCUS k 31.12.2017

Tab.č.2: Počet prijímateľov sociálnych služieb v ŠZ podľa jednotlivých typov Dg

Typ DG/počet	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
F 00 /G 30 - Alzheimerova choroba	10	25	29	51	72	86	104	111
G 20 / G 21 - Parkinsonova choroba	4	4	4	10	15	20	25	26
G 35 – Skleróza multiplex	0	1	1	1	1	2	2	2
F 20 - Schizofrénia	2	2	4	4	7	9	16	17
F 70 – Lahká duševná zaostalosť	4	4	4	5	5	5	5	5
F 06 – Organický psychosyndróm	0	10	16	21	30	32	38	42

4. PREHĽAD SOCIÁLNYCH SLUŽIEB VYKONÁVANÝCH V PRIEBEHU ROKA 2017

Poslaním zariadenia sociálnych služieb ARCUS je poskytovať kvalitné sociálne služby v zmysle Zákona č.448/2008 Z.z o sociálnych službách zamestnancami s odbornou kvalifikáciou na základe etického a odborného prístupu v súlade s ochranou ľudských práv a základných slobôd tak, aby pre prijímateľov sociálnych služieb boli vykonávané odborné činnosti, obslužné činnosti a ďalšie činnosti, rozvíjané a podporované také opatrenia, programy a postupy, ktoré by prostredníctvom podpory zdravého starnutia viedli k zlepšeniu zdravotného stavu našich seniorov, podporovali ich aktívny život a vytvárali predpoklady pre udržanie fyzických a psychických schopností podľa ich želania, možností a schopností:

- pri poskytovaní sociálnej služby zohľadňujeme návyky prijímateľov sociálnych služieb a splňame definované štandardy kvality sociálnych služieb,
- zapájame prijímateľov sociálnych služieb do verejného diania v zariadení, v meste a v spoločnosti,
- zaisťujeme nekonfliktné spolužitie prijímateľov sociálnych služieb a ich bezpečnosť,
- zachováваме a pestujeme kontakt s rodinou, blízkymi a komunitami,
- zvyšujeme kvalifikáciu, zlepšujeme zručnosti zamestnancov zariadenia ARCUS,
- vytvárame pracovné prostredie vylučujúce vznik možných chýb a podporujúce vzájomnú dôveru, zodpovednosť, motiváciu a partnerstvo,
- dlhodobo modernizujeme zariadenie ARCUS novým a kvalitnejším vybavením.

Cieľom poskytovania sociálnej služby **ambulantnou formou** je skvalitnenie a zlepšenie života, skvalitnenie celkovej psychosociálnej situácie seniora, jeho aktuálneho stavu, snaha o stabilizáciu a udržanie úrovne psychomotoriky, bežných denných a sebaobslužných úkonov, zamedzenie spoločenskej izolácie, poskytovanie sociálneho poradenstva aj rodine alebo inej fyzickej osobe, ktorá zabezpečuje pomoc fyzickej osobe v domácom prostredí, na účel spolupráce pri sociálnej rehabilitácii.

Hlavným cieľom ARCUSu je „**humanizovať prostredie zariadenia a zvýšiť pripravenosť organizácie pre kvalitný výkon náročných činností a poskytovanie kvalitnejších existujúcich i nových sociálnych a ďalších služieb v súlade s trendmi deinštitucionalizácie pri zvyšujúcom sa počte osôb vyššieho veku so zmiešanými diagnózami a s Alzheimerovou a Parkinsonovou chorobou**“ .

POSKYTOVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V ZMYSLE ZÁKONA č. 448/2008 Z.z. O SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH V ZNENÍ NESKORŠÍCH PREDPISOV:

- **pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby**
- **pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov**
- **základné sociálne poradenstvo** spočíva v poskytovaní základných informácií o možnostiach riešenia problémov prijímateľov sociálnej služby a v sprostredkovaní ďalšej odbornej pomoci (psychologickej, právnej, inej). V rámci sociálneho poradenstva sú poskytované poradenské služby aj občanom mesta Košice a blízkeho okolia. Jedná sa o poskytovanie konkrétnych informácií o možnostiach poskytovania sociálnej služby v špecializovanom zariadení, zariadení pre seniorov alebo v inom zariadení v zmysle zákona 448/2008 o sociálnych službách v.z.n. Súčasťou sociálno - poradenskej činnosti je aj spolupráca s rodinnými príslušníkmi prijímateľov sociálnej služby, čo vedie k skvalitneniu poskytovaných služieb.
- **sociálna rehabilitácia** je odborná činnosť zameraná na podporu samostatnosti, nezávislosti, sebestačnosti fyzickej osoby. Cieľom je podporovať samostatnosť prijímateľov pri všetkých činnostiach a aktivitách. To sa realizuje nácvikom a rozvojom sociálnych zručností, posilňovaním samostatných návykov pri sebaobslužke a pri sociálnych aktivitách (napr. samostatná orientácia v novom prostredí, nácvik používania kompenzačných pomôcok, nácvik priestorovej orientácie a samostatného pohybu, samostatné vybavovanie jednoduchých úradných záležitostí a podobne). V neposlednom rade úlohou sociálnej rehabilitácie je socializácia prijímateľa sociálnej služby do nového sociálneho prostredia, do ktorého prichádza.
- **ošetrovateľská činnosť v zariadení** je súbor pracovných činností, ktoré vykonávajú zdravotnícki pracovníci s cieľom predĺžiť a skvalitniť život klientov v zariadení ARCUS – ŠZ

a ZpS. Cieľom ošetrovateľskej starostlivosti je zabezpečiť bio – psycho – sociálne potreby prijímateľom sociálnych služieb, ktorí sa nachádzajú v určitom prostredí a v určitom stave zdravia.

Cieľovou skupinou je klient postihnutý chronickou alebo nevyliciteľnou chorobou, trvalým hendikepom, vrozeným alebo získaným následkom úrazu. Takéto postihnutie môže trvať často aj celý život. Ďalej sa jedná o klientov seniorov, ktorých zdravie najviac ohrozuje strata pamäti (demencia), chorobný smútok a sklúčenosť (depresia), nádorové ochorenia, choroby srdca a ciev, respiračné ochorenia, neschopnosť udržať moč a stolicu, pohybové ochorenia a úrazy. Tieto môžu byť okrem samotného procesu starnutia vyvolané rôznymi príčinami, (stres, depresia, strach, ekonomická situácia, hnev, strata domova, osamelosť) ktoré vedú k nežiaducim aktivitám. Preto cieľom činnosti zdravotného personálu je :

- udržiavať a podporovať telesné, duševné a sociálne zdravie prijímateľov sociálnych služieb v súlade so sociálnym prostredím,
- poskytovať ošetrovateľskú starostlivosť zameranú na čo najrýchlejšie získanie sebestačnosti prijímateľa sociálnej služby,
- zachovávať, udržiavať optimálny zdravotný stav a zlepšiť kvalitu života,
- poskytovať individuálnu ošetrovateľskú starostlivosť,
- poskytovať ošetrovateľskú rehabilitáciu,
- monitorovať a uspokojovať potreby prijímateľov sociálnych služieb súvisiacich so zmenou zdravotného stavu,
- aktívne podporovať príbuzných pri starostlivosti o prijímateľa sociálnej služby,
- uplatňovať v starostlivosti o prijímateľov sociálnych služieb získané vedomosti a poznatky, v zhode s etickými princípmi a právami dementných občanov,
- zmierňovať utrpenie a zabezpečiť dôstojný život.

Ošetrovateľskú starostlivosť zabezpečuje najpočetnejšia časť personálu zariadenia ARCUS pod vedením vedúcej zdravotného úseku, ktorá riadi a organizuje prácu sestier, zdravotníckych asistentov, opatrovateľov, pomocných opatrovateľov a fyzioterapeutov. Zdravotnícky pracovníci zabezpečujú nepretržitú starostlivosť o prijímateľov sociálnej služby. Systematicky a priebežne sa zdravotnícky personál zúčastňuje odborných školení a seminárov realizovaných akreditovanými inštitúciami, ako je regionálna komora sestier a pôrodných asistentiek, regionálna komora iných zdravotníckych pracovníkov, odbornými lektormi, lekármi, štúdiom odbornej literatúry a internými seminármi v rámci zariadenia.

15. júna 2017 sa tri opatrovateľky zúčastnili súťaže odborných vedomostí a praktických zručností zariadení sociálnych služieb KSK. V rámci tejto súťaže získali I. miesto v praktickej časti a III. miesto v teoretickej časti I. ročníka súťaže.

Lekársku starostlivosť prijímateľom sociálnej služby v našom zariadení zabezpečujú lekári:

MUDr. J. Béreš - všeobecný lekár

MUDr. D. Čechová - všeobecný lekár

MUDr. T. Teššer - stomatológ

V zariadení odborné lekárske konzílium vykonáva týždenne psychiater, podľa potreby chirurg, ktorý ordinuje terapiu klientom s defektami kože.

Ďalšie odborné vyšetrenia sú realizované na odborných ambulanciách v zdravotníckych zariadeniach za doprodu zdravotníckeho pracovníka.

Zariadenie ARCUS má uzatvorenú zmluvu so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou o poskytovaní a úhrade ošetrovateľskej starostlivosti, na základe ktorej poskytuje

ošetrovateľské výkony v zmysle uzatvorenej zmluvy, vrátane podávania infúzií priamo v zariadení. Tieto výkony zabezpečujú sestry so špecializáciou aj v nočných pracovných zmenách. V roku 2017 bolo ošetrovaných 630 klientov, takto získané finančné prostriedky za poskytnuté ošetrovateľské výkony boli použité na vybavenie pracovného prostredia zamestnancov a interiérového vybavenia izieb prijímateľov sociálnej služby.

Liečebná rehabilitácia

Rehabilitácia je zabezpečovaná kvalifikovanými fyzioterapeutmi vo vyhradených priestoroch telocvične, miestnosti fyzioterapie a vodoliečby. Slúži na zlepšenie kondície a tým na zvýšenie pocitu pohody a motivácie k aktívnemu prežívaniu života u mobilných klientov. U čiastočne imobilných klientov sa pravidelným cvičením udržiava svalový korzet a pôsobí ako prevencia imobilizačného syndrómu. Pre pohybové cvičenia slúži telocvična, ktorá je vybavená športovým náradím, rebrinami, stepperom, thera trainerom a masážnym kreslom. V telocvični sa vykonávajú počas dňa u prijímateľov sociálnych služieb rehabilitačné procedúry ako:

- masáže
- posilňovanie svalov
- bicyklovanie
- podávanie parafínu
- aktívne cvičenia s prijímateľmi sociálnych služieb
- aktívno –asistované cvičenia v závesnom systéme
- špeciálne cvičenia na zlepšenie mobility a stability prijímateľov sociálnej služby

Zariadenie disponuje miestnosťou fyzioterapie, kde sa podáva elektroliečba – laser terapia, TENS prúdy, magnetoterapia. Ďalšou miestnosťou je miestnosť vodoliečby, bazén a sauna.

Rehabilitácia sa vykonáva aj na lôžku (na izbe) prijímateľa sociálnych služieb, kde sa realizuje polohovanie, bazálna stimulácia, pasívne alebo aktívno-asistované cvičenia, dýchacia a cievná gymnastika, stabilizačný a balančný výcvik, nácvik sedu a stoja. Týmto zabezpečujeme pohybový a pocitový komfort prijímateľom sociálnych služieb.

Fyzioterapeuti poskytujú aj nadštandardné služby:

- Lavaterm
- Masáž s emulziou
- Laser
- Magnetoterapia
- Ultrazvuk
- Solux
- Bioptron
- Tens prúdy
- Individuálna liečebná telesná výchova
- Bazén
- Sauna
- Perličková kúpeľ
- Jacuzzi
- Welles balík (bazén + sauna + jacuzzi + masáž)
- Welles balík (bazén + sauna + jacuzzi)
- Welles balík (bazén + jacuzzi)
- Welles balík (sauna + jacuzzi)

Pre zabezpečovanie celkovej hygienickej starostlivosti má zariadenie ARCUS zakúpené hydromasážne výškovo nastaviteľné vane prístupné z troch strán. Zakúpením tohto technického zariadenia sa snažíme o maximálny komfort a vysokú kvalitu života prijímateľov sociálnej služby žijúcich v našom zariadení.

Dňa 18.5.2017 zorganizoval zdravotný úsek zariadenia ARCUS v spolupráci so Základnou poradňou zdravia pri Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach, „ Deň pre Vaše zdravie, “ vyšetrenie rizikových faktorov metabolického syndrómu s následným poradenstvom na optimalizáciu zložiek spôsobu života.

Vyšetrenia sa zúčastnilo 35 ľudí z radov zamestnancov a prijímateľov sociálnej služby zariadenia ARCUS.

Rozsah poradenských služieb PORADNE ZDRAVIA bol zameraný na vyšetrenie :

- celkového a HDL – dobrého – cholesterolu
- glukózy
- triglyceridov
- merania krvného tlaku a pulzu
- určenia BMI – indexu, percenta tuku v tele a hodnotenia rizika abdominálnej obezity
- stanovenia rizika výskytu metabolického syndrómu a individuálneho rizika vzniku chronických neinfekčných ochorení
- stanovenia koncentrácie alveolárneho oxidu uhľnatého a karboxyhemoglobínu vo výdych u fajčiarov
- komplexného zhodnotenia všetkých ukazovateľov a hľadanie možností pozitívneho ovplyvnenia zníženia rizika metabolického syndrómu zmenou životného štýlu klienta.

Vyšetrenie malo pozitívny ohlas u klientov aj u zamestnancov zariadenia ARCUS.

Ak podľa vyšetrenia boli zistené odchýlky od normálnych hodnôt, je to prvý signál pre vyšetreného, aby navštívil odborného lekára resp. aby sa zamyslel nad vlastným životným štýlom.

PREHĽAD AKTIVIZAČNÝCH ČINNOSTÍ VYKONÁVANÝCH V ROKU 2017 V ZARIADENÍ ARCUS – ŠZ a ZpS :

Individuálne a skupinové aktivizačné činnosti

Prijímateľom sociálnej služby poskytujeme sociálne služby podľa ich individuálnych potrieb, schopností a cieľov. Každý klient má vypracovaný individuálny plán. Za účelom zvyšovania kvality služieb je spracovaný systém vzdelávania zamestnancov. Našou prioritou je neustále zlepšovanie kvality života seniorov, z tohto dôvodu poskytujeme aktivizačné programy s prvkami muzikoterapie, arteterapie, biblioterapie, canisterapie, tanečno – pohybovú aktivitu, zmyslovú stimuláciu, rozvoj pracovných zručností, spoločenské hry, športové aktivity. Realizácia týchto aktivizačných činností je na báze dobrovoľnosti.

Aktivizačná činnosť s prvkami muzikoterapie

Tento druh aktivizačnej činnosti sa vykonáva s mobilnými i imobilnými klientmi, pretože to pozitívne vplýva na ich psychiku, pomáha zmierniť negatívne pocity a zážitky. Hudba poskytuje priestor otvoriť sa dôležitým vzťahom. Cez zmyslovú rovinu zjemňuje vnímanie

seba i vnímanie ľudí navzájom. Hudba nás rozochvieva a pozýva, aby sme sa rozozvučali vo vzťahu k sebe a k iným ľuďom. Počúvanie príjemnej hudby má na organizmus rovnaké účinky ako smiech, rozširuje cievy a rozprúdi krv. Cieľom aktivizačnej činnosti s prvkami muzikoterapie je teda viesť prijímateľov sociálnych služieb k hlbším osobným zážitkom, k uľudňovaniu nepokojných prijímateľov sociálnych služieb a ku komunikácii prostredníctvom hudby a spevu.

Biblioterapia

Na vykonávanie tohto druhu terapie slúži knižnica, v ktorej sa nachádzajú knihy rôzneho žánru a od rôznych autorov. Klienti, ale i zamestnanci majú možnosť zapožičiavať si v knižnici knihy a časopisy. Aktívne sa usporadúvajú čitateľské besedy, získavajú sa informácie o knižných novinkách.

Aktivizačná činnosť s prvkami arteterapie

Arteterapia sa využíva ako cielený prostriedok na rozvoj tvorivých schopností klientov, rozvíjanie sebaznania a ich ďalší citový vývin. Je to psychoterapeutická a psychosociálna disciplína, využívajúca k liečebným cieľom formy a prostriedky adekvátne umeleckým formám. Pracuje najmä s tvorbou a reflexiou zameranou na proces či produkt. Prvoradým cieľom nie je vytvorenie diela, ale prostredníctvom sebavyjadrenia, rozvíjania tvorivosti a schopnosti komunikovať a tým dosiahnuť odstránenie alebo zmiernenie obťažní človeka.

Aromaterapia

Aromaterapia sa v zariadení aplikuje s mobilnými, ako i imobilnými klientmi inhalovaním vonných olejčiekov. Terapia slúži na celkové uvoľnenie napätého organizmu, odbúranie stresu a načerpanie pozitívnej energie.

Rozvoj pracovných zručností

Je to odborná činnosť na osvojenie pracovných návykov fyzickej osoby pri vykonávaní pracovných aktivít pod odborným vedením za účelom obnovy, udržania alebo rozvoja jej fyzických, mentálnych a pracovných schopností a jej začlenenia do spoločnosti. Cieľom je snaha, aby prijímateľ sociálnej služby sa postupne stal samostatným a nezávislým a tým dosiahol aj vyššiu kvalitu svojho života, umožniť prijímateľovi sociálnej služby zúčastňovať sa každodenných aktivít, ktoré zvyšujú možnosť začlenenia sa a socializácie.

Pri práci sa využívajú plány činnosti s individuálnym prístupom. Možnosť zapojiť sa do práce je v týchto oblastiach :

Rozvoj pracovných zručností v záhrade :

- starostlivosť o kvetinové záhony, pestovanie ruží
- hrabanie pokosenej trávy
- zametanie chodníka
- polievanie kvetín a okrasných drevín

Rozvoj pracovných zručností ručnými prácami:

- háčkovanie, pletenie, vyšívanie
- maľovanie na sklo, výroba dekoratívnych predmetov z papiera.

Tieto aktivizačné činnosti pozitívne podporujú zdravie a pohodu prijímateľov sociálnej služby prostredníctvom zmysluplného zamestnávania sa, čo v nich udržiava pocit toho, že sú ešte stále užitoční.

Canisterapia

Canisterapia je pomocná liečba pri viacerých klinických, psychiatrických, psychopatologických a geriatrických ochoreniach, kde sa pri liečbach uplatňujú fyzické, psychosociálne a emocionálne účinky zvierat na pacienta. Ide o podpornú liečbu, pri ktorej sa využíva prirodzene kladný vzťah človeka k zvieratám. Pôsobenie na fyzické zdravie prijímateľa sociálnej služby je u canisterapie druhotné, motivuje k rehabilitácii a povzbudenie imunity prostredníctvom psychiky. Pri akejkoľvek forme canisterapie musíme psa chápať len ako prostriedok, pomocou ktorého sa liečiteľ (lekár, psychológ, rehabilitačný pracovník...) ľahšie skontaktuje so svojim klientom. Preto sa canisterapia aplikuje najmä tam, kde je ťažké nadviazať kontakt s prijímateľom sociálnej služby (pri autizme, depresii, DMO). Canisterapia je vo svete veľmi známou formou alternatívnej terapie.

Zabezpečenie spirituálnych potrieb

Na 2. podlaží zariadenia sa nachádza kaplnka, ktorá slúži veriacim prijímateľom sociálnych služieb rôzneho vierovyznania. Sväté omše sa vykonávajú podľa rozpisu pre každé vierovyznanie, ktoré sa v zariadení nachádza. Tento rozpis je umiestnený na nástenke pred kaplnkou.

Zabezpečenie fakultatívnych služieb

Všetky vyššie uvedené služby sú prijímateľom sociálnych služieb poskytované ako základné služby, ku ktorým je možné zabezpečiť aj poskytovanie fakultatívnych služieb, kam zaradujeme pedikúru, manikúru, kadernícke, holičské služby a iné, podľa individuálnych požiadaviek klientov.

Alzheimerova choroba postihuje najmä ľudí vo vyššom veku, jej výskyt u ľudí starších ako 65 rokov je približne 5%, u ľudí vo veku nad 85 rokov je to už ale približne 50% populácie. Napriek tomu, že dnešné možnosti liečby vedia zmierniť príznaky ochorenia a zlepšiť kvalitu života, stále je rastúci trend podielu ľudí postihnutých týmto ochorením odkázaných na poskytovanie sociálnej služby v špecializovaných zariadeniach. Alzheimerova choroba je ochorením mozgu, ktorá je sprevádzaná úpadkom pamäti, chápania, myslenia, plánovania, reči, schopnosti učiť sa. Oberá človeka o to najcennejšie – schopnosť myslieť, orientovať sa a postarať sa sám o seba.

Na základe daných problémov je potrebné pre prijímateľov sociálnej služby vytvárať program, ktorý ich aktivizuje rešpektujúc ich možnosti a schopnosti. Aktivizačný program by mal zahŕňať aktivizáciu počas dňa, pričom je dôležitým predovšetkým stály režim dňa a vytváranie podmienok pre realizáciu jednotlivých aktivít. Prijímatelia sociálnej služby trpiaci poruchami pamäti (Alzheimerovou chorobou, demenciou) potrebujú úplne iný prístup ako iní klienti. Preto patria k základným formám práce s týmito prijímateľmi sociálnej služby v tunajšom špecializovanom zariadení tréningy pamäte, validácia, reminiscencia.

Tréning pamäti

Pre aktívnych seniorov a seniorov s poruchami pamäti (Alzheimerova demencia, demencie) prebiehali v našom zariadení tréningy pamäti pod vedením inštruktorov sociálnej rehabilitácie. Tréning pamäti má našich seniorov presvedčiť o tom, že úbytok pamäťových schopností vo vyššom veku je možné obmedziť, ak je pamäť primerane využívaná a cvičená. Praktickými cvičeniami zameranými na pamäť sa udržiavajú a rozvíjajú rozumové dispozície, schopnosti prijímať nové vedomosti a porozumieť im, orientovať sa v zmenách. Zároveň sa posilňuje zdravé sebavedomie a udržiava sebestačnosť človeka do neskorého veku. Cieľom tréningu pamäti je vhodnými cvičeniami zameranými na posilnenie zachovaných kognitívnych (poznávacích) funkcií predísť ich zhoršeniu, naučiť ich využívať techniky ukladania údajov do pamäti (mnemotechniky) ako vhodnú kompenzáciu nedokonalosti pamäti, vytvoriť návyk na každodenné cvičenie pamäti, zvýšiť ich kvalitu života.

Obsahom tréningu pamäti sú:

- mnemotechniky - techniky ukladania informácií do pamäti
- psychomotorické cvičenia
- koncentračné cvičenia
- cvičenie pozornosti a zmyslového vnímania
- reminiscenčná terapia - práca so spomienkami
- grafomotorické úlohy
- logické úlohy
- cvičenia využívajúce dlhodobú pamäť a krátkodobú pamäť

Samotný tréning prebieha individuálne ale aj skupinovo ako cyklus stretnutí v trvaní 1,5 – 2 hodiny. Stretnutia sa uskutočňujú v pravidelných intervaloch, spravidla 1 – 2 krát týždenne v pevne stanovenom čase. Cieľom skupinového tréningu pamäti je interakcia medzi účastníkmi, zníženie závislosti stimuláciou pamäti a povzbudzovanie ich sebadôvery, aby boli zmysluplne zamestnaní a aby sme u nich cielene udržiavali schopnosť písať a čítať.

Aktivizačný program s prvkami reminiscencie – práce so spomienkami

Tento program využíva spomienky a ich vybavovanie prostredníctvom rôznych podnetov. Reminiscencia vychádza zo skutočnosti, že aj keď v pokročilom štádiu demencie býva postihnutá krátkodobá pamäť, tak dlhodobá pamäť je stále pomerne zachovaná. Prostredníctvom tejto terapie sa snažíme spolu s prijímateľmi sociálnej služby "opäť si zaspomínať" na ich detstvo, mladosť, život pred ich ochorením. Veľmi dôležitá je spolupráca s rodinou, ktorá môže poskytnúť mnoho dôležitých informácií o živote prijímateľa sociálnej služby, ale môže taktiež doniesť predmety či fotografie, ktoré evokujú spomienky a majú pre nich emočný význam. Reminiscenčné stretnutia priniesli pozitívny ohlas nielen u samotných prijímateľov sociálnej služby, ale aj ich rodinných príslušníkov.

Zmyslová stimulácia u ľudí s Alzheimerovou chorobou a demenciou

Je preukázané, že zmyslová stimulácia u ľudí s Alzheimerovou chorobou a ďalšími formami demencie znižuje rozrušenie a nepokoj, a tiež zlepšuje spánok, z tohto dôvodu zmyslová stimulácia znamená zlepšenie kvality života pre pacienta rovnako ako aj pre jeho opatrovateľa.

Za zmyslovú stimuláciu môžeme celkom jednoducho považovať čokoľvek, čo stimuluje jeden z našich piatich zmyslov.

Stimulácia zraku: Zrak je náš najdôležitejší zmysel, získavame cez neho najviac informácií a poskytuje nám najširší záber možností stimulácie. Vizualna stimulácia u pacientov s Alzheimerovou chorobou môže zahŕňať svetlo, farbu, tvar či pohyb, alebo kombináciu týchto prvkov. Jemné svetlá, kaleidoskopy, farebné maľby, prírodopisné filmy, blikajúce vianočné stromčeky, krásny západ slnka: to všetko sú príklady vizuálnej stimulácie. Niektoré zrakové podnety môžu navyše stimulovať pamäť: západ slnka môže pacientovi pripomenúť spomienku na podobný západ slnka v jeho minulosti. Klasická maľba môže pripomenúť návštevu v múzeu alebo semináre umenia zo školy.

Zvuková stimulácia: Naše uši nám poskytujú druhý najsilnejší zdroj zmyslovej stimulácie. Naše oči nám dovoľujú vychutnať si maľby Rembrandta a sochy Michelangela. Naše uši nám dovoľujú zdieľať génia Mozarta a Beethovena či zobúdať sa pri symfónii vtákov za jarného rána. Pre ľudí s Alzheimerovou chorobou a demenciou je zvuková stimulácia efektívna na zlepšenie nálady, relaxáciu a poznávanie rovnako ako pre hocikoho iného. Upokojujúce účinky hudby sú dobre známe. Prirodzené zvuky sú pravdepodobne na náladu a meditáciu najlepšie. Zvukovú stimuláciu možno použiť rôznymi spôsobmi a s rôznymi efektmi.

Stimulácia chuti: Chuť je v mnohých ohľadoch najprijemnejší z našich zmyslov; veľa závisí aj od toho, koľko dôrazu človek kladie na jedlo a jedenie. Chuť je veľmi tesne naviazaná na arómu a môže viesť k rozepamätaniu. Obľúbené jedlo alebo chod, ktorý pacient nemal dlhý čas, môže uvoľniť záplavu spomienok.

Čuchová stimulácia: Niektoré z našich najsilnejších spomienok a asociácií spúšťa aróma. Vôňa, ktorú si spájame s udalosťou alebo momentom v minulosti, nás často preniesie do tohto momentu. Môže však urobiť oveľa viac, než len rozhybať pamäť. Pamäť však povzbudzuje a všetko, čo dokáže obnoviť spomienky by malo byť dennou súčasťou života človeka s demenciou.

Stimulácia hmatu: Všetko čoho sa dá dotknúť a všetko, čo sa môže dotknúť nás, môže byť stimulujúce. Každý pevný objekt má textúru, teplotu, tvar. Hmat zahŕňa tiež rozlišovanie a rozpoznanie teploty, bolesti a pozície tela (propriocepcia).

Validácia

Validácia znamená uznanie, potvrdenie. Ide o uznanie hodnoty človeka bez ohľadu na to do akej miery je orientovaný a o potvrdenie emočného prežívania jednotlivca. Je to metóda komunikácie s dezorientovaným starým človekom trpiacim demenciou. Pre praktické využívanie v každodennej práci s chorými validácia umožňuje určiť fázu dezorientácie, odhadnúť typ správania dezorientovaných starých ľudí a ponúka jednoduché praktické techniky komunikácie. Prostredníctvom validácie získajú dezorientovaní empatické aktívne počúvanie, neodsudzovanie, ale práve naopak akceptovanie ich hľadiska reality. V tomto rozmere, v ktorom rastie medzi chorým a validujúcim opatrovateľom dôvera, sa odstraňujú pocity strachu a nutnosť ho obmedzovať. V konečnom dôsledku je vedomie postihnutého človeka znovu posilňované ľudskými hodnotami a zlepšujú sa aj jeho telesné a sociálne funkcie.

Aktivizácia formou terapeutických bábik

Terapeutické bábiky alebo v origináli "empathy dolls" prebúdzajú ľudské reakcie, stávajú sa médiom, objektom hry a terapie. Zariadenia ARCUS disponuje štyrmi bábikami. Tieto bábiky svojimi parametrami do istej miery pripomínajú skutočné deti a tak pozitívne stimulujú zmyslové orgány klienta v pokročilom štádiu demencie. Nielenže pomáhajú seniorom oživiť spomienky na produktívne obdobie života, ale reagujú na nich objímaním, bozkami, prihováraním sa a úsmevom. Prostredníctvom práce s terapeutickými bábikami sa nám darí u seniorov obnoviť komunikáciu, spoluprácu s personálom, znížiť agresívne prejavy, napätie a psychomotorický nepokoj.

Senior časopis a poštová schránka – zberateľka

O činnostiach a aktivitách, ktoré sa uskutočňujú v zariadení ARCUS sú prijímatelia sociálnej služby informovaní aj prostredníctvom časopisu SENIOR, ktorý pravidelne vychádza raz za štvrtýrok. V časopise sú uverejňované články našich prispievateľov ako z radov prijímateľov sociálnych služieb tak aj zamestnancov. Poštová schránka slúži pre všetkých tých prijímateľov sociálnej služby zariadenia ARCUS, ktorí nemajú odvahu k ústnemu prejavu a vypovedaniu svojej nespokojnosti či spokojnosti s nejakou z poskytovaných sociálnych služieb v zariadení. Slúži ako zberateľka všetkých, či už kladných alebo záporných odkazov a pripomienok, či návrhov adresovaných zo strany prijímateľov sociálnej služby v zariadení ARCUS k jednotlivým úsekom zariadenia. Do poštovej schránky môžu byť vhadzované odkazy, pripomienky a návrhy, ktoré budú prijímateľom sociálnej služby podpísané, alebo prijímateľ ostane v anonymite. V prípade podpísaných odkazov, pripomienok, sťažností sa na dotazy zo strany prijímateľa sociálnej služby odpovie.

Liečebná rehabilitácia

Rehabilitácia je zabezpečovaná kvalifikovanými rehabilitačnými pracovníkmi vo vyhradených priestoroch telocvične, miestnosti fyzioterapie, vodoliečby, ktorým to odporučil odborný lekár. Slúži na zlepšenie kondície a tým na zvýšenie pocitu pohody a motivácie k aktívnemu prežívaniu života. Pre pohybové cvičenia slúži miestnosť pre liečebnú telesnú výchovu, ktorá je vybavená športovým náradím, rebrinami, stepperom. V miestnosti liečebnej výchovy sa vykonávajú počas dňa u prijímateľov sociálnych služieb rehabilitačné procedúry ako:

- masáže
- posilňovanie svalov
- bicyklovanie
- podávanie parafínu
- aktívne cvičenia s prijímateľmi sociálnych služieb

Zariadenie disponuje miestnosťou fyzioterapie, kde sa podáva elektroliečba – laser terapia, TENS prúdy, magnetoterapia. Ďalšou miestnosťou je miestnosť vodoliečby, bazén a sauna. Rehabilitácia sa vykonáva aj u lôžka (na izbe) prijímateľa sociálnych služieb.

Individuálne plánovanie v zariadení

Zariadenie plánuje poskytovanie sociálnej služby podľa individuálnych potrieb, schopností a cieľov prijímateľa sociálnej služby, vedie písomné individuálne záznamy o priebehu

poskytovania sociálnej služby, ktoré následne vyhodnocuje za účasti prijímateľa sociálnej služby. Pred prijatím prijímateľa sociálnej služby do zariadenia dochádza k zberu základných údajov o klientovi. Pri prijatí prijímateľa sociálnych služieb do zariadenia je vyhotovená anamnéza jeho osobných údajov. Ak ide o prijímateľa sociálnej služby s ťažkým zdravotným postihnutím údaje o ňom poskytujú najbližší príbuzní. Počas prvých dní v zariadení sa prijímateľovi sociálnych služieb venuje zvýšená pozornosť z dôvodu adaptácie a je mu pridelený sociálny pracovník, ktorý mu bude nápomocný a pomôže mu aktivizovať vnútorný potenciál, sformulovať osobné ciele a zapojí ho do aktivít v zariadení. Prijímateľ sociálnej služby za pomoci sociálneho pracovníka zosumarizuje svoje očakávania, osobné ciele a túžby a následne je vyhotovený individuálny rozvojový plán osobnosti. Tento písomný záznam sa skladá z anamnézy, sociálneho rozvojového plánu, ošetrovateľského a terapeutického plánu. Individuálne plány osobnosti sa polročne písomne vyhodnotia a závery sa následne prehodnocujú s prijímateľom sociálnej služby za pomoci sociálneho pracovníka.

Úschova cenných vecí

Zariadenie ARCUS má vytvorené podmienky na úschovu cenných vecí prijímateľov sociálnej služby v osobitnom bezpečnom priestore. Zariadenie prevezme do úschovy cenné veci od prijímateľa sociálnej služby, ktorý o ich prevzatie požiada pri nástupe alebo počas pobytu v zariadení. Pri prevzatí cenných vecí uzatvorí poskytovateľ sociálnej služby s prijímateľom zmluvu o úschove cenných vecí, ktorú zaeviduje do registra zmlúv o úschove cenných vecí, v súlade s internou smernicou o úschove cenných vecí. V prípade úmrtia prijímateľa sociálnej služby sú veci predmetom dedičského konania.

KULTÚRNO – ZÁUJMOVÁ ČINNOSŤ V ROKU 2017

Kultúrno – záujmovú činnosť ponímame ako súčasť vnútorného života a jednu z foriem trávenia voľného času. Celoročné plány kultúrno – spoločenskej a záujmovej činnosti sú prispôsobené individuálnym potrebám, záujmom a požiadavkám našich prijímateľov sociálnych služieb. Organizovaním aktivít rôzneho žánru sa snažíme o zníženie alebo odstránenie citovej deprivácie a uspokojenie vyšších potrieb, ktoré pozitívne ovplyvňujú celkové prežívanie a správanie človeka. Počas roka sme organizovali rôzne podujatia pri príležitosti sviatkov, významných udalostí, na ktorých sme si pripomenuli zaujímavé regionálne zvyky, obyčaje, tradície. Z niektorých úspešných akcií možno uviesť napr.: Fašiangová zábava, Medzinárodný deň žien, Záhradný koncert, Mikuláš či Vianočný koncert.

Rok 2017 sme začali posedením spojeným s tancovaním v Kulturparku, kde sme sa zúčastnili Tančiarne, ktorá je určená pre seniorov, ktorí sa radi zabávajú a chcú si posediť pri hudbe. Pokračovali sme návštevou verejnej generálky večerného koncertu IMPRESIE S HARFOU. V mesiaci február sa uskutočnil už tretí ročník turnaja v spoločenskej hre BINGO, konala sa tradičná Fašiangová zábava, na ktorú sa prijímatelia zariadenia tešili a zodpovedne pripravovali. Na túto akciu boli prizvaní aj rodinní príslušníci. Predviedlo sa celkovo 45 masiek, spomedzi ktorých boli tie najvtipnejšie odmenené. Mesiac marec bol bohatý na podujatia - navštívili sme s našimi prijímateľmi sociálnej služby Štátne divadlo, kde boli pozvaní z príležitosti MDŽ, zúčastnili sa posedenia Z vďaky ženám, ktoré organizoval primátor mesta Košice v spolupráci s Radou seniorov a taktiež sme pre nich pri príležitosti MDŽ

pripravili v zariadení malé posedenie s bohatým kultúrnym programom. V rámci Týždňa mozgu sa v našom zariadení uskutočnili aktivity zamerané na precvičenie mozgu v spolupráci so Strednou zdravotníckou školou na Kukučínovej ul. v Košiciach pre prijímateľov Zariadenia pre seniorov. Pre prijímateľov sociálnej služby Špecializovaného zariadenia sme uskutočnili aktivitu pod názvom „Pohyblivé spomienky“. Seniori precvičovali svoju pamäť zážitkovou pohybovou aktivitou s prvkami reminiscencie a s využitím psychomotorických pomôcok. V rámci Podpornej skupiny realizovanej v zariadení, sme uskutočnili odbornú prednášku spojenú s ukážkou tréningu pamäti pre rodinu, priateľov a známych, ktorí sa starajú o ľudí s Alzheimerovou chorobou v primárnom prostredí.

V marci sme navštívili Planetárium, z príležitosti mesiaca kníh sme realizovali besedu s p. Eugenom Magdom, ktorý je prijímateľom sociálnej služby v Arcuse a zároveň patrí k vybraným športovým ikonám, ktoré sa v minulosti pričínili o šírenie dobrého mena košického športu a dodnes sa venuje písaniu knižných publikácií. V jarých mesiacoch sme pokračovali ďalšími rôznorodými aktivitami a to návštevou v zariadení komorného divadla bez opony, oslavou 15. výročia založenia tanečného súboru DIAMANT, na ktorú boli pozvaní naši prijímatelia sociálnej služby, odbornou prednáškou na tému: Astma, ako aj Povel'konočným posedením. Jar so sebou prináša pozitívnu energiu, ktorú využili naši seniori na skrášľovanie areálu záhrady zariadenia ARCUS.

V každom štvrtroku roku 2017 sme oslávili životné jubileá našich prijímateľov sociálnych služieb a spolu s nimi prežili nezabudnuteľné chvíle radosti. Prijímatelia sociálnych služieb sa zúčastnili viacerých podujatí konaných v Kulturparku v rámci "Dni Ukrajiny". Takisto na pôde nášho zariadenia ARCUS mohli osobne privítať umelecké teleso – Národný amatérsky zbor KALINA z Novodnestrovska. Spestrením všedných dní bola návšteva mesta, kde prijímatelia sociálnej služby sa zúčastnili slávnostného štartu a propagačnej jazdy *Cassovia retro 2017*. Na Hlavnej ul. pred Immaculatou mohli vidieť nádherné retro automobily.

Počas letných dní tentokrát spolu s turistickým sprievodcom pánom Milanom Kolcunom objavovali skryté poklady Východoslovenského múzea, zúčastnili sa ďalšieho ročníka športového podujatia „Šport bez bariér“, letného záhradného koncertu priamo v zariadení. Prijímatelia sociálnej služby sú veľmi spokojní, keď si v teplých letných dňoch môžu posediť v peknom prostredí areálu a preto v priaznivom počasí organizujeme grilovačky, gulášpárty a posedenia pod altánkom, kde všetci prijímatelia sociálnej služby, ktorým to ich zdravotný stav dovolí, sa týchto akcií radi zúčastňujú. Na týchto akciách sa zúčastňujú aj rodinní príslušníci, kde vládne pocit rodinnej atmosféry a dobrá nálada. Letné mesiace roku 2017 sme si s našimi seniormi spríjemnili vystúpením Dog Show v rámci canisterapie, letným posedením v areály záhrady, navštívili sme záverečný koncert 48. sezóny Štátnej filharmónie v Košiciach. V mesiaci júl prijímatelia sociálnej služby absolvovali jednodňový výlet do krásnej košickej ZOO v Kavečanoch a navštívili aj Dinopark.

Hoci vekom najstarší, ale duchom stále mladí preukázali naši seniori bojovnosť a súťaživosť na VI. ročníku Športových hier usporiadaných zariadením SS Harmónia v Strážskom, ktoré sa uskutočnili začiatkom septembra 2017. Súťažilo tu trinásť trojčlenných družstiev v disciplínach ako štafetový beh, beh cez prekážky, hokejbal, šípky, skladanie puzzle, hod basketbalovou loptou na kôš, tradičnom preťahovaní lanom. Aj keď sa naši seniori neumiestnili na prvých troch miestach, zožali úspech a obdiv za súťaživosť. Zapojili sme sa do grantového projektu Dôvera "Pomáhame seniorom". K spolupráci a zapojeniu sa do tohto projektu nás oslovili pedagógovia Strednej zdravotníckej školy Kukučínova 40. Študenti Strednej zdravotníckej

školy v rámci tohto projektu vytvorili pracovné zošity s aktivitami pre seniorov, navrhli realizácie vhodných ergoterapeutických činností na rozvoj resp. udržanie manuálnej zručnosti seniorov s rôznymi druhmi postihnutia či už fyzického alebo psychického. Navrhli doplnkové aktivity pre seniorov, ktoré sú zamerané na oblasť prevencie Alzheimerovej choroby, demencie.

Jesenné obdobie sme začali Petangovým turnajom prijímateľov sociálnej služby v pôsobnosti KSK, ktoré organizovalo zariadenie DOMKO. Aj keď naši seniori nepreferujú tento druh športu obsadili krásne 3 miesta. Pokračovali návštevou kultúrno-spoločenského posedenia pod názvom S vďakou a láskou, zúčastnili sa tanečno - pohybovej súťaže "Tancuj srdcom v Rožňave. Z príležitosti „Mesiaca úcty k starším“ sa uskutočnil malý ale bohatý program priamo v zariadení, v ktorom vystúpili žiaci ZŠ na Gemerskej ul., spevácka skupina Združenia žien Slovenska v Košiciach, FS Košičan. V mesiaci október sa seniori znova rozhodli navštíviť podujatie v Kulturparku - Tančiareň, navštívilo nás divadlo Portál s činohernou rozprávkou pre dospelých, svojim programom ich potešili žiacia III. ročníka ZŠ na Trebišovskej ul.. Začiatkom novembra sa prijímatelia sociálnej služby zúčastnili III. ročníka prehliadky v speve prijímateľov sociálnych služieb „Zlatý Slávik“, ktorú organizovalo zariadenie VIA LUX Barca, v sále kultúrneho domu Košice - Šebastovce. Tento mesiac si seniori spríjemnili aj návštevou divadla a v spolupráci so samosprávnym výborom obyvateľov sa uskutočnila v zariadení Katarínska zábava. O zábavu sa postaral spevácky súbor našich prijímateľov sociálnej služby a hudobná skupina Duo Gemini.

Sviatočnú atmosféru malo predvianočné a vianočné obdobie, ktoré nám svojimi vystúpeniami spríjemnili pozvaní hostia a dobrovoľníci. Tradične aj tento rok zavítal do nášho zariadenia svätý Mikuláš s veľkým košom darčiekov a pekným kultúrnym programom. Seniori sa zúčastnili vianočného koncertu České Vánoce 2017 v Dome umenia. Atmosféru blížiacich sa vianočných sviatkov dotvorili vianočné trhy v Arcuse, ktoré boli ideálnym miestom pre stretnutie rodiny a známych, doplnené dobrým vianočným jedlom a pitím spojeným s predajom vianočných výrobkov. O vianočnú atmosféru sa postaral detský folklórny súbor HANIČKA. Zavŕšením roku 2017 bolo vianočný koncert Ženského zboru pri Českom spolku v Košiciach spolu so sólistami opery ŠD v Košiciach p. M. Lukáčom, A. Čabákom a ostatnými hudobníkmi - študentmi konzervatória na Timonovej ul., pedagógmi ZUŠ na Bernolákovej ul. pod taktovkou zbormajstra J. Drietomského.

Osobitným druhom kultúrno-záujmovej a pracovnej činnosti je tvorba úžitkových alebo dekoratívnych predmetov. Na ich zhotovenie používame rôznych materiál a rôzne techniky (napr. maľovanie, kreslenie, lepenie, strihanie, servítková technika a i.). Zhotovené práce prijímateľov sociálnej služby boli ponúkané na prezentačno – predajných výstavách pod záštitou OZ., ktoré je založené pri zariadení ARCUS. Niektoré z výrobkov slúžia na výzdobu zariadenia, alebo sa poskytnú ako forma darčiekov pri návštevách iným. Na pracovnú terapiu sa využívali priestory ergoterapie, kde boli pripravované a vyhotovené veľkonočné a vianočné predmety (pohľadnice, ikebany, papierové kvetiny, papierové vence a pod.). V miestnosti sociálnej rehabilitácie sa prijímatelia pravidelne stretávajú pri rôznych spoločenských hrách, vedomostných kvízoch, tréningoch pamäte a rozhovoroch. V miestnosti sa vykonávajú aj aktivizačné programy s prvkami muzikoterapie, tanečno – pohybová aktivizácia či premietanie filmov podľa záujmu.

Samotné zariadenie ARCUS a OZ príbuzných a priateľov zariadenia ARCUS, ktoré úzko spolupracuje so zariadením sa v roku 2017 uchádzalo o nasledovné projekty:

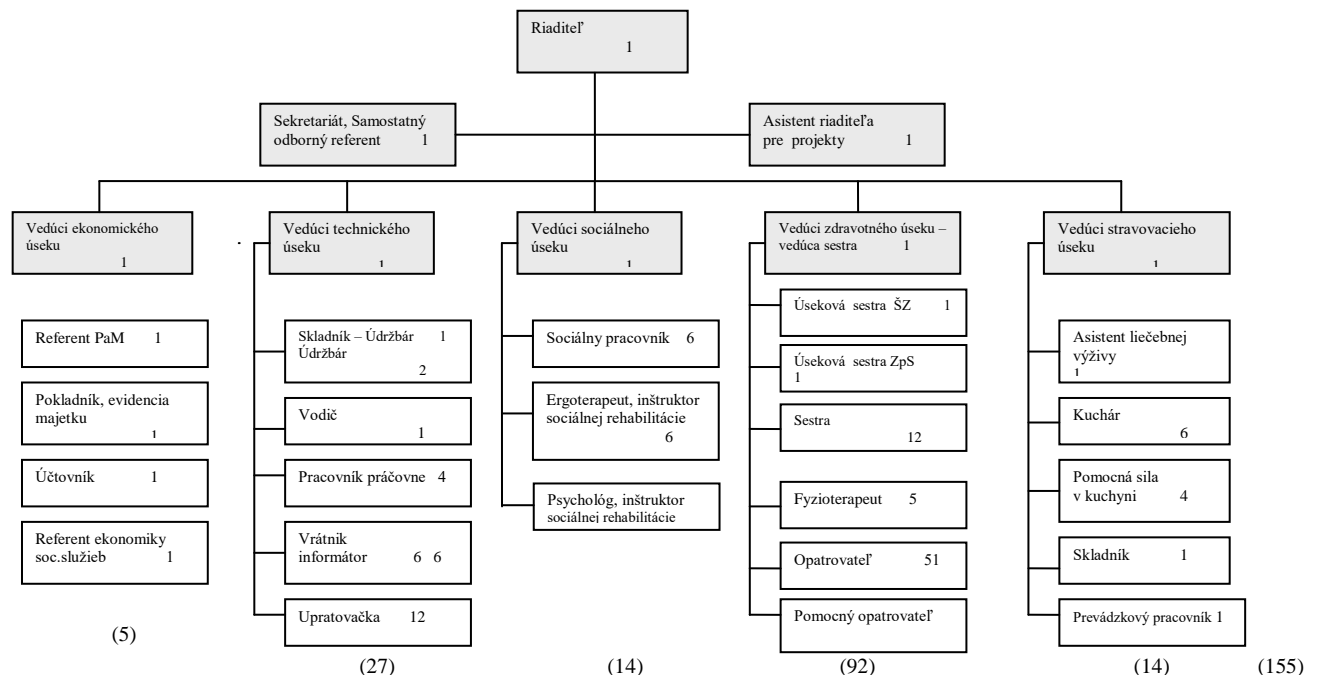
- Nadácia Tesco - grantový program "Vy rozhodujete, my pomáhame" - projekt podporený.

V tomto projekte sme získali finančnú čiastku vo výške 1 300 € na projekt Záhradná terapia, kde sme realizovali nákup mobilných záhradiek, ktoré sa použili na pestovanie rastlín, kvetov, bylín v exteriéri, ale vďaka kolieskam, nie je problém záhradky premiestniť do interiéru a tak majú využitie počas celého roku. Ich výška umožňuje venovať sa pestovaniu aj seniorom na vozíčku. Vytvorením priestoru pre záhradnú terapiu sa nám podarilo podporiť komunitu a komunitné aktivity seniorov, zmysluplné trávenie voľného času, zapojením rodinných príslušníkov, dobrovoľníkov a zamestnancov sa upevnili sociálne kontakty, spoločné záujmy, výmena skúseností.

- Grantový program Nadácie Poštovej banky - Nápad pre 3 generácie - projekt nepodporený

5. PERSONÁLNE ZLOŽENIE A ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

V zariadení pracovalo v roku 2017 – 155 zamestnancov podľa nižšie uvedenej organizačnej štruktúry:

Systém odmeňovania zamestnancov ARCUS je v súlade so Zákom č.553/2003 Z.z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v zmysle nariadenia vlády SR č.341/2004 Z. z. a taktiež v zmysle ustanovení § 13 a § 118 Zákonníka práce.

Zamestnávateľ sa stará o prehlbovanie kvalifikácie zamestnancov, alebo o jej zvyšovanie. Zamestnávateľ uplatňuje tieto formy vzdelávania v závislosti od kvality, respektíve úrovne získavaných poznatkov, vedomostí alebo schopností :

- zaškolenie alebo zaučenie zamestnanca, ktorý vstupuje do pracovného procesu bez akejkoľvek kvalifikácie,
- zvýšenie kvalifikácie zamestnanca, ktorý už dosiahol istý stupeň kvalifikácie,
- prehĺbenie kvalifikácie zamestnanca, ktorý už tiež dosiahol istý stupeň kvalifikácie.

Aj samotný zamestnanec je povinný sústavne si prehľbovať kvalifikáciu na výkon práce dohodnutej v pracovnej zmluve. Prehľbovanie kvalifikácie je aj jej udržiavanie a obnovovanie, ktoré má prebiehať formou školení, kurzov, seminárov ale aj samoštúdiom odborných kníh a časopisov a pod.

V zmysle vyššie uvedeného zamestnávateľ ARCUS umožnil svojim zamestnancom množstvo školení a umožnil im účasť na mnohých seminároch. Z množstva školení a seminárov uvádzame aspoň niektoré:

- validácia podľa Noemi Feil,
- komunikačné zručnosti v sociálnych zariadeniach,
- inovácie v starostlivosti o klienta,
- teória práce v multisenzorickom prostredí- úvod do tematiky Snoezelen,
- kurz Kinaesthetics,
- manažér kvality v sociálnych službách,
- škola hojenia rán,
- ošetrovateľstvo-hlas v popredí-dosahovanie cieľov trvalo udržateľného rozvoja,
- ošetrovateľská starostlivosť v zariadeniach sociálnych služieb,
- efektívna nutričná starostlivosť,
- supervízia skupinová,
- Kinästhetik,
- regionálny odborný deň medicínsko-technických pracovníkov,
- celoslovenská R.E.A.C.H. konferencia,
- rôzne odborné školenia v oblasti účtovníctva, rozpočtovníctva, práce a miezd, v oblasti verejného obstarávania.

6. FINANCOVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

6.1 Údaje o rozpočte organizácie

Zariadenie ARCUS – ŠZ a ZpS na Skladnej č. 4 v Košiciach je zariadením, ktoré poskytuje sociálnu službu s celoročným pobytom ako aj sociálnu službu v ambulantnej forme. Je v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja. ARCUS je rozpočtovou organizáciou, ktorá je napojená na rozpočet vyššie spomínaného zriaďovateľa. Tvorba, úprava a čerpanie rozpočtu bola v priebehu roka 2017 nasledovná:

tab.č.1 Schválený rozpočet

Program	Funkčná klasifikácia	Ekonomická klasifikácia	Zdroj	Suma v €
070100	1012	600-Bežné výdavky	41-001-z daňových príjmov	1 117 349,00
070100	1012	610-Mzdy,platy a OOV	41-001-z daňových príjmov	852 880,00
070100	1020	600-Bežné výdavky	41-001-z daňových príjmov	454 516,00
070100	1020	610-Mzdy,platy a OOV	41-001-z daňových príjmov	325 819,00
	1012	200-Bežné príjmy	46-Vlastné príjmy KSK	534 950,00

070100	1012	600-Bežné výdavky	46-Vlastné príjmy KSK	534 950,00
	1020	200-Bežné príjmy	46-Vlastné príjmy KSK	229 250,00
070100	1020	600-Bežné výdavky	46-Vlastné príjmy KSK	229 250,00

Rozpočet bol následne v priebehu roka 2017 upravovaný nasledujúcimi rozpočtovými opatreniami takto:

- rozpočtové opatrenie č .B1 - 1768/2017/ OF - 442 zo dňa 05.01.2017
- rozpočtové opatrenie č. B2 - 1768/2017/ OF - 10866 zo dňa 06.04.2017
- rozpočtové opatrenie č. B3 - 1768/2017/ OF - 12179 zo dňa 21.04.2017
- rozpočtové opatrenie č. B4 - 1768/2017/ OF - 17551 zo dňa 15.06.2017
- rozpočtové opatrenie č. B5 - 1768/2017/ OF - 22041 zo dňa 25.07.2017
- rozpočtové opatrenie č. B6 - 1768/2017/ OF - 24180 zo dňa 18.08.2017
- rozpočtové opatrenie č. K1 - 2194/2017/ OF - 26755 zo dňa 14.09.2017
- rozpočtové opatrenie č. B7 - 1768/2017/ OF - 27354 zo dňa 21.09.2017
- rozpočtové opatrenie č. B8 - 1768/2017/ OF - 31310 zo dňa 24.10.2017
- rozpočtové opatrenie č. B9 - 1768/2017/ OF - 31576 zo dňa 25.10.2017
- rozpočtové opatrenie č. B10-1768/2017/ OF - 33351 zo dňa 08.11.2017
- rozpočtové opatrenie č. B11-1768/2017/ OF - 35921 zo dňa 28.11.2017
- rozpočtové opatrenie č. B12-1768/2017/ OF - 36729 zo dňa 05.12.2017
- rozpočtové opatrenie č. B13-1768/2017/ OF - 37775 zo dňa 13.12.2017

Na základe vyššie uvedených rozpočtových opatrení bol rozpočet na rok 2017 upravený nasledovne:

tab.č.2 úprava rozpočtu k 31.12.2017

Program	Funkčná klasifikácia	Ekonomická klasifikácia	Zdroj	Suma v €
0701000	1012	600-Bežné výdavky	41-001-z daňových príjmov	1 089 867,07
0701000	1012	610-Mzdy, platy a OOV	41-001-z daňových príjmov	803 192,00
0070100	1020	600-Bežné výdavky	41-001-z daňových príjmov	552 217,00
0070100	1020	610-Mzdy, platy a OOV	41-001-z daňových príjmov	413 838,00
	1012	200-Bežné príjmy	46-Vlastné príjmy KSK	519 152,00
0070100	1012	600-Bežné výdavky	46-Vlastné príjmy KSK	519 152,00
	1020	200-Bežné príjmy	46-Vlastné príjmy KSK	279 000,00
0070100	1020	600-Bežné výdavky	46-Vlastné príjmy KSK	279 000,00
	1012	300-Transfery	111-ŠR	9 756,00
	1012	300-Transfery	1AC1	21 387,26
	1012	300-Transfery	1AC2	3 774,35
0070100	1012	600-Bežné výdavky	1AC1	21 387,26

0070100	1012	610- Mzdy,platy a OOV	1AC1	15 848,16
0070100	1012	600-Bežné výdavky	1AC2	3 774,35
0070100	1012	610- Mzdy,platy a OOV	1AC2	2 796,79
0070100	1012	600-Bežné výdavky	111-ŠR	7 080,00
0070100	1012	700-Kapitálové výdavky	111-ŠR	2 730,00
0070100	1012	700-Kapitálové výdavky	41-z ostatných fin. fondov	24 000,00

6. 2 Prehľad plnenia peňažných príjmov a výdavkov

tab.č.3 Príjmová časť

Text	Zdroj	Funkč.klas.	RO schválený	RO upravený	Čerpanie RO
príjmy s prenájmu	46	1012	4 700,00	4 700,00	4 552,21
príjmy za stravu	46	1012	15 050,00	15 050,00	12 804,25
príjmy od klientov	46	1012	515 200,00	465 450,00	440 886,59
príjmy zo VŠZP za ošetrovateľské úkony	46	1012	0,00	33 000,00	33 000,00
príjmy z nadšt.služieb	46	1012	0,00	0,00	537,39
príjmy z vratiek	46	1012	0,00	952,00	952,00
<i>Spolu za :</i>	<i>46</i>	<i>1012</i>	<i>534 950,00</i>	<i>519 152,00</i>	<i>492 732,44</i>
príjmy s prenájmu	46	1020	2 000,00	2 000,00	2 063,73
príjmy za stravu	46	1020	6 450,00	6 450,00	5 743,80
príjmy od klientov	46	1020	220 800,00	270 550,00	298 948,27
príjmy z úrokov	46	1020	0,00	0,00	11,35
príjmy z nadšt.služieb	46	1020	0,00	0,00	380,06
príjmy z dobropisov	46	1020	0,00	0,00	15 160,66
<i>Spolu za:</i>	<i>46</i>	<i>1020</i>	<i>229 250,00</i>	<i>279 000,00</i>	<i>322 307,87</i>
SPOLU			764 200,00	798 152,00	815 040,31

Tab.č.4 Výdavková časť

Text	Zdroj	Funkč.klas.	RO schválený	RO upravený	Čerpanie RO
B e ž n é v ý d a v k y					
mzdy-tarifný plat	41	1012	650 018,00	549 579,16	549 579,16
osobný príplatok	41	1012	92 654,00	44 869,10	44 869,10
ostatné zákonné príplatky	41	1012	110 208,00	91 485,21	91 485,21

odmeny	41	1012	0,00	117 258,53	117 258,53
odvody do zdr.poist'ovni	41	1012	67 000,00	81 590,02	81 590,02
odvody do soc.poist'ovne	41	1012	197 469,00	191 828,38	191 828,38
interiérové vybavenie	41	1012	0,00	4 640,00	4 640,00
nemocenské dávky	41	1012	0,00	7 568,67	7 568,67
odchodné	41	1012	0,00	1 048,00	1,048,00
potraviny	41	1012	0,00	0,00	0,00
<i>Spolu za 41-1012</i>			<i>1 117 349,00</i>	<i>1 089 867,07</i>	<i>1 089 867,07</i>
mzdy-tarifný plat	41	1020	242 838,00	278 420,82	278 420,82
osobný príplatok	41	1020	32 813,00	19 440,06	19 440,06
ostatné zákonné príplatky	41	1020	50 168,00	56 521,89	56 521,89
odmeny	41	1020	0,00	59 455,23	59,455,23
odvody do soc.poist'ovne	41	1020	81 370,00	81 433,26	81 433,26
odvody do zdrav.poist'ovni	41	1020	32 000,00	42 696,28	42 696,28
príspevok na dôchod.sporenie	41	1020	4 500,00	6 522,41	6,522,41
nemocenské dávky	41	1020	0,00	3 214,05	3 214,05
odchodné	41	1020	0,00	4 512,50	4 512,50
potraviny	41	1020	10 827,00	0,00	0,00
<i>Spolu za 41-1020</i>			<i>454 516,00</i>	<i>552 216,50</i>	<i>552 216,50</i>
Spolu za 41			1 571 865,00	1 642 083,57	1 642 083,57
tarifný plat	46	1012	0,00	952,00	952,00
odmeny	46	1012	0,00	6 600,00	6 600,00
poistné do ost.zdrav. poist'ovni	46	1012	0,00	951,14	951,14
príspevok na dôchod.sporenie	46	1012	7 800,00	7 771,71	7 771,71
starobné poistenie	46	1012	15 400,00	6 314,89	6 314,89
cestovné	46	1012	1 000,00	331,80	331,80
energie a telekomunikácie	46	1012	188 000,00	146 873,03	146 873,03
tovary	46	1012	269 320,00	301 794,61	301794,61
palivá,mazivá na dopravu	46	1012	2 010,00	2 082,70	2 082,70
štandardná údržba	46	1012	19 300,00	12 283,00	12 283,00
služby	46	1012	32 120,00	33 197,12	33 197,12
<i>Spolu za 46-1012</i>			<i>534 950,00</i>	<i>519 152,00</i>	<i>519 152,00</i>
poistenie do soc.poist'ovne	46	1020	0,00	23 370,91	23 370,91

cestovné	46	1020	600,00	662,48	662,48
energie a telekomunikácie	46	1020	72 300,00	78 274,69	78 274,69
tovary	46	1020	134 340,00	151 836,50	151 836,50
palivá,mazivá na dopravu	46	1020	910,00	1 142,12	1 142,12
štandardná údržba	46	1020	3 500,00	6 653,72	6 653,72
služby	46	1020	17 600,00	17 059,58	17 059,58
<i>Spolu za 46-1020</i>			<i>229 250,00</i>	<i>279 000,00</i>	<i>279 000,00</i>
Spolu za 46			764 200,00	798 152,00	798 452,00
Kapitálové výdavky					
Rekonštrukcia a modernizácia	41	1012	0,00	24 000,00	24 000,00
Spolu kapitálové výdavky			0,00	24 000,00	24 000,00

V zmysle schváleného a následne upraveného rozpočtu bola zabezpečená celková prevádzka zariadenia ARCUS za rok 2017.

Financie boli použité na vyplatenie miezd a odvodov z miezd, na nákup nevyhnutných materiálových potrieb medzi ktorými najväčšiu položku tvoria potraviny, čistiace a dezinfekčné prostriedky, kancelárske potreby, ochanné pracovné prostriedky, posteľná bielizeň, materiál na údržbu budovy a pod. Medzi významnú položku v oblasti rozpočtu patrí spotreba energie, údržba budovy, prevádzkovanie a údržba vozového parku-zariadenie má v správe tri motorové vozidlá, ktoré slúžia na prevoz klientov na lekárske vyšetrenia, na dopravu rôzneho materiálu a tovaru do bufetu, ktorý máme vo vlastnej réžii, ako aj na vybavovanie personálnych záležitostí v styku so zdravotnými poisťovňami, sociálnou poisťovňou a daňovým úradom. Nezanedbateľná položka je aj financovanie rôznych služieb medzi ktorými spomeniem najmä poplatky za odvoz komunálneho odpadu, patba za dane z nehnuteľného majetku, rôzne školenia zamestnancov, externé služby technika BOZP a PO, služby za údržbu výpočtovej techniky, právne poradenstvo a rôzne iné.

V oblasti financovanie miezd sme sa opätovne uchádzali o grand z ÚPSVaR, kde sme uspeli a časť miezd sme financovali z tohto grandu. Ako už bolo spomenuté v časti ošetrovateľskej činnosti, naše zariadenie malo uzatvorenú zmluvu so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou o poskytovaní a úhrade ošetrovateľských úkonov. VŠZP nám uhradila úkony za rok 2017 vo výške 33 000,- €. V zmysle toho nám náš zriaďovateľ navýšil rozpočet o túto sumu v príjmovej aj výdavkovej časti. Uvedné financie boli použité na nákup interiérového vybavenia pre primateľov sociálnych služieb, čím sa zvýšila humanizácia prostredia.

V rámci kapitálových výdavkov sme zriadili izolačnú miestnosť, rekonštruovali pracovňu a miestnosť pre ergoterapiu. Aj v roku 2017 sme sa uchádzali o dotácie v pôsobnosti MPSVaR na podporu rozvoja sociálnych služieb v zmyslwe zákona č. 544/2010 Z.z. Zo schválenej dotácie sme zakúpili 15 ks elektricky plohovateľných postelí a 10 ks stolíkov s jedálenskou doskou.

Čerpanie finančných prostriedkov z rozpočtu pre zariadenie ARCUS v roku 2017 bolo zabezpečené s uplatňovaním efektívnosti, hospodárnosti a účinnosti s využitím disponibilných finančných zdrojov.

6.3 Vecné a finančné vymedzenie majetku

Majetok, ktorý má organizácia ARCUS k dispozícii pre vykonávanie svojej činnosti bol zverený zariadeniu do spravovania na základe zmlúv o zverení hnutel'ného a nehnuteľného majetku č. SN-22/2002 a SH-28/2002.

O aktuálnom pohybe a stave dlhodobého hmotného investičného majetku zobrazuje nižšie uvedená Súvaha. Stav drobného hmotného majetku je evidovaný na podsúvahových účtoch. Na podsúvahových účtoch sa vedie aj evidencia vecí daných do úschovy t. j. stav vkladných knižiek prijímateľov sociálnej služby.

Tab.č.5 Podsúvahové účty

názov účtu	účet	stav účtu v € k 31.12.2017
Drobný hmotný majetok	771	957 472,50
Hodnoty prijaté do úschovy	794	16 664,11

Tab.č.6 Súvaha k 31.12.2017

Aktíva celkom	5 506 310,02
Neobežný majetok spolu	5 254 675,23
Dlhodobý hmotný majetok	5 254 675,23
Pozemky	6 241,78
Stavby	5 203 094,95
Samostatné hnutel'né veci a súbory hnutel'ných vecí	45 338,50
Obežný majetok spolu	251 634,79
Zásoby	69 883,46
- materiál	68 353,21
- tovar	1 530,25
Krátkodobé pohľadávky	12 673,48
- pohľadávky z nedaňových príjmov	2 092,59
- iné pohľadávky	10 580,89
Finančné účty	169 077,85
- ceniny	0,00
- bankové účty	0,00
- časové rozlíšenie	0,00
Pasíva celkom	5 506 310,02
Vlastné imanie	99 886,61

Výsledok hospodárenia	99 886,61
Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov	62 641,16
Výsledok hospodárenie za účtovné obdobie	37 245,45
Rezervy	0,00
- krátkodobé rezervy	0,00
Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy	5 210 677,43
Zúčtovanie odvodov príjmov	2 092,59
Zúčtovanie transferov rozpočtu obce a VÚC	5 208 584,84
Dlhodobé záväzky	5 744,91
- záväzky zo sociálneho fondu	5 744,91
Krátkodobé záväzky	167 315,83
- dodávatelia	10 399,45
- iné záväzky	3 612,70
- ostatné záväzky voči zamestnancom	4 210,50
- zamestnanci	90 206,62
- zúčtovanie s orgánmi sociálneho a zdravotného poistenia	34 340,96
- ostatné dane	16 845,88
- transfery zúčtované so subjektami mimo VS	7 699,72

7. VÍZIA A PRIORITY ZARIADENIA ARCUS

VÍZIA ZARIADENIA

ARCUS je známym, vyhľadávaným a plne využívaným zariadením sociálnych služieb v košickom kraji pre seniorov a pre ľudí trpiacich Alzheimerovou či Parkinsonovou chorobou a ich rodiny.

ARCUS je moderným zariadením, poskytuje vysoko kvalitné sociálne služby spĺňajúce individuálne potreby prijímateľov sociálnych služieb v bezbariérovom prostredí.

ARCUS umožňuje svojim klientom - prijímateľom sociálnych služieb tráviť každodenný život v prostredí, ktoré je modelom domáceho prostredia, s dodržiavaním ľudských práv a s pocitom bezpečia.

ARCUS je výchovno – vzdelávacím pracoviskom a poradenským centrom.

PRIORITY ZARIADENIA

V oblasti sociálnej prevencie a poradenstva v sociálnych službách

Prioritou zariadenia je zefektívniť a skvalitniť poradenské služby na území košického kraja (Košice mesto, Košice okolie) vytvorením podporných poradenských skupín pre Alzheimerovu a Parkinsonovu chorobu.

V oblasti pobytových služieb

- regulovať počet lôžok v pobytových službách a zvyšovať kvalitu poskytovaných sociálnych služieb zavedením ošetrovateľského procesu

V oblasti spoločenskej integrácie občanov so zdravotným znevýhodnením

- zriadiť a vybaviť novú miestnosť pre aktivizačné činnosti (miestnosť Snoezelen) v spolupráci s OZ;
- debarierizovať priestory zariadenia ARCUS (kúpeľne a izby);
- zaistiť bezpečný pohyb prijímateľov sociálnej služby najmä v ŠZ a zaviesť moderný komunikačný a signalizačný systém medzi klientom a personálom zariadenia, zaviesť osobitný režim pohybu na uzatvorených poschodiach pre PSS v ŠZ;
- revitalizovať záhradu (zeleň, mobiliár) pre jej využívanie obyvateľmi zariadenia;
- zmodernizovať existujúci televízny rozvod (DVB-T) s cieľom rozšíriť základnú ponuku o zahraničné programy (maďarské, české programy a pod.)

V oblasti rozvoja sociálnych služieb

- efektívne využívať základné nástroje rozvoja sociálnych služieb (štandardy kvality, komunitné plánovanie, systém manažérstva kvality)
- realizovať pravidelnú supervíziu v zariadení ARCUS, ktorej potreba vyplýva z profesionálnych stereotypov v práci s ľuďmi.
- zmeniť organizáciu práce v organizácii s cieľom vyváženosti povinností a zaťaženia zamestnancov, prehodnotenie a úprava organizačnej štruktúry so zohľadnením činností a prevádzky dvoch základných organizačných zložiek – ŠZ a ZpS.
- pripraviť a realizovať interný motivačný program pre zamestnancov.

V oblasti ľudských zdrojov

- zvyšovať kvalifikáciu zamestnancov zariadení sociálnych služieb a vytvoriť vzdelávacie príležitosti v rámci systému celoživotného vzdelávania, zaviesť systém vzdelávania zamestnancov v organizácii a mechanizmus odborného rastu manažmentu i zamestnancov organizácie,
- zaviesť systém manažmentu kvality, ktorý vhodným spôsobom integruje aj plnenie podmienok kvality podľa zákona o sociálnych službách.

Zariadenie ARCUS-ŠZ a ZpS zabezpečovalo sociálne služby počas celého roka 2017 v súlade s koncepciou rozvoja sociálnych služieb Košického samosprávneho kraja. Zároveň môžeme konštatovať, že zariadeniu ARCUS sa v roku 2017 podarilo plniť aj vízie a ciele zariadenia o

čom svedčí aj vysoký záujem o poskytovanie sociálnych služieb v našom zariadení zo strany širokej verejnosti, čo sa prejavilo plnou obsadenosťou kapacity zariadenia počas celého roka a zoznam čakaťov na obidve nami poskytované sociálne služby vysoko prevyšuje kapacitné možnosti zariadenia.

v Košiciach: 31.5.2018

Ing. Juraj Briškár
riaditeľ

Spracovali: Mgr. Iveta Kurčáková
Mgr. Ľubica Petříková
Mgr. Ružena Miňová